

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se

Remissyttrande – Vägen till ökad tillgänglighet – delaktighet, tidiga insatser och inom lagens ram (S2022/02635)

Sammanfattning

Region Kronoberg har av Socialdepartementet beretts tillfälle att avge yttrande över ovanstående remiss.

Region Kronoberg instämmer i att vissa delar i tillgängligheten behöver justeras och lämnar kommentarer eller förslag till främst när det gäller vårdgarantin.

Synpunkter

Region Kronoberg har utifrån vårdgarantin följande kommentarer:

- Gällande medicinsk bedömning inom specialistvården behöver detta förtydligas vad som menas. Vilken vård inom specialistvården och genomförande framgår inte av remissen.
- Att undersökningar ska ingå i vårdgaranti är till gagn för patienter. Däremot anser Region Kronoberg att många mindre regioner har svårt att få detta att fungera inom 60 dagar då mindre regioner inte har samma urval av externa aktörer att förlita sig på som de större regionerna.
- Region Kronoberg ställer sig bakom att den nationella utökade vårdgarantin gällande BUP barn och ungdom till 30 dagar till första bedömning och ytterligare 30 dagar till fördjupad utredning/behandling kvarstår som idag.
- Att utöka vårdgaranti från 3 till 7 dagar inom primärvården ser Region Kronoberg som en positiv utveckling som inte enbart gynnar de akut sjuka utan även patienter med kroniska sjukdomar och andra multisjuka patienter.
- Att fast vårdkontakt och fast läkarkontakt förtydligas i patientlagen är i linje med den fortsatta processen för nära vård. Det bör dock vara upp till varje region att avgöra hur många patienter varje läkare ska vara fast läkarkontakt för utifrån listning.
- Att förtydligande görs kring att patienten görs till medskapare av sin vårdssituation gällande tidpunkt för sin vård, att kallelser inte skickar ut

utan ersätts av överenskommelse om tid, antingen genom att patienten själv bokar sin tid digitalt eller via telefonsamtal.

- Regionala handlingsplaner bör utvecklas men utgå från varje regions möjligheter och resurser. Fysiska möten för uppföljning ser Region Kronoberg inte som en nödvändighet, det bör kunna ske digitalt.
- Att arbete med produktions- och kapacitetsplanering blir ett tydligt verktyg i arbetet och eventuellt ett krav för samtliga regioner, kanske genom ett nationellt verktyg.
- Nationell information bör ges angående vårdgarantin, förslagsvis genom 1177, så att samtliga medborgare på ett enkelt sätt kan ta del av gällande regler. Regionerna kan sedan komplettera med regionspecifik information på sina lokala vårdgivarsidorna.
- En nationell vårdlotsenhet bör inrättas som varje region kan kontakta för att få information om vart patienter kan skickas som begär sin vårdgaranti där regionen själv inte kan tillhandahålla tider inom vårdgarantins gränser.
- En förutsättning för att kunna arbeta på ett nytänkande sätt gällande vårdgarantin är att regeringen stöttar arbetet. Allt från att omorganisera sina arbetsuppgifter, utnyttja mer digitala verktyg till att låta patienter ta mer ansvar för sin vård är tidskrävande att genomföra.
- Förslaget om att utöka vårdgarantin för utomlänspatienter som listar sig på en vårdcentral i annan region bedöms bidra till att patienten i första hand vänder sig till den listade regionen. Detta får inte påverka regionens uppfyllnad av kravet i hälso- och sjukvårdslagen om att den som har det största behovet av vård ska ges företräde till vården.
- Patienter prioriteras idag utifrån behov och de patienter som anses kunna vänta 90 dagar kommer inte nödvändigtvis vinna så mycket på att istället bedömas inom 60 dagar speciellt då man även kan tänka sig att man inte får träffa den kompetens man tror är bäst för patienten utan det är tidsaspekten som blir avgörande.
- Region Kronoberg beklagar att utredningen inte ändrade skrivningen kring vårdgarantin för barn och ungdomspsykiatri. Hade man, som det diskuterades, ändrat från fördjupad utredning till enbart behandling hade man möjliggjort den förändring av fokus som utredningen beskriver som viktig.
- Redan idag finns det gråzoner i hur man förhåller sig till de begrepp som ligger till grund för vårdgarantin inom psykiatri och även de nya begrepp som införs kan tolkas på olika sätt vilket gör att det finns en risk att regionerna och verksamheterna kommer använda dessa på olika sätt. När sedan medel kopplas till prestationer finns en risk att detta görs på olika sätt vilket kan förfördela vissa regioner ekonomiskt.

Övriga synpunkter:

Regeringen behöver stärka primärvården för att arbetet med nära vård ska gå i mål. En satsning behöver göras på långsiktiga insatser, dock bör varje region själv få avgöra vilka insatser som kan vara aktuella.

Region Kronoberg ställer sig bakom att innehållet i de standardiserade vårdförloppen inom cancer och personcentrerade sammanhållna vårdförloppen inte ska regleras inom ramen för vårdgarantin utan ska utgöra ett komplement till vårdgarantin.

Beroende på hur förändringarna införs och ska redovisas finns en risk att mer resurser behövs för att administrera väntelistor som istället skulle kunna läggas på vård. Region Kronoberg ser också en risk i att viss behandling förskjuts då mer resurser behövs för bedömningar. En kostnadsförändring till följd av remissförslaget är att kostnader för köpt vård kommer att öka.

Barnrättsperspektiv

Region Kronoberg uppskattar hur tydligt barnrättsperspektivet har genomstrukturerat remissen. Däremot hade det varit önskvärt om även denna remiss tagit hänsyn till lagkraven på prövning av barnens bästa och redovisat resultatet av detta samt hur barns åsikter har beaktats.